

PROIECTE COMPLEXE DE CERCETARE EXPLORATORIE

Identificator: PNCDI-II-ID-PCCE-2008-1

PREZENTARE

Scop:

Dezvoltarea cunoasterii prin cercetare fundamentala cu caracter avansat interdisciplinar si / sau transdisciplinar, pentru dezvoltarea unor directii complexe de cercetare prin:

- dezvoltarea de modele teoretice avansate pentru fenomene complexe;
- efectuarea de experimente complexe care sa evidentieze noi aspecte fundamentale sau care sa valideze modele teoretice existente sau dezvoltate in cadrul proiectului;
- utilizarea rezultatelor si teoriilor dintr-un domeniu al stiintei intr-un domeniu complementar;
- integrarea modelelor teoretice si/sau a rezultatelor experimentale din diferite domenii ale stiintei sub forma unor teorii unificate cu grad sporit de generalitate;
- abordarea unor directii de cercetare cu potential/utilitati recunoscute de comunitatea stiintifica internationala;
- solutionarea unor probleme complexe prin utilizarea integrata si coerenta a expertizei dobandite in diferite ramuri stiintifice.

Obiective derivate:

- obtinerea de rezultate de inalta valoare stiintifica si originalitate in domeniu, la nivel mondial;
- extinderea cunoasterii si cresterea capacitatii de cercetare cu implicatii directe asupra competitivitatii internationale a cercetarii romanesti;
- stimularea cercetarilor inter si/sau transdisciplinare in Romania;
- stimularea cooperarii internationale in cercetare;
- cresterea vizibilitatii internationale si a excelentei in cercetarea stiintifica;
- formarea cercetatorilor intr-un mediu de inalta calitate stiintifica, inclusiv prin finantarea unor pozitii doctorale si postdoctorale;
- oferirea unor oportunitati de cariera tinerilor cercetatori, comparabile cu cele la nivel international.

Rezultate scontate si criterii de performata

- deschiderea si dezvoltarea de noi directii de cercetare interdisciplinara si/sau transdisciplinara;
- cresterea productiei stiintifice exprimata prin articole in reviste ISI cu factor de impact ridicat, brevete nationale si internationale, monografii;
- dezvoltarea resursei umane, materializata prin finantarea unor pozitii de doctorat si postdoctorat.

Durata

Durata unui proiect este de 36 luni.

Buget:

Sprijinul financiar acordat pentru un proiect de acest tip, pe toata durata acestuia, este de max. 7.000.000 lei.

Procedura de depunere, evaluare si selectie a propunerilor de proiecte:

Procedura de depunere si evaluare se deruleaza, astfel:

ETAPA I: In aceasta etapa se depun si se evalueaza propunerile de proiecte, scrise conform cererii de finantare (formular de aplicatie – etapa I). Acestea vor cuprinde descrierea pe scurt a proiectului si a consorțiului format din echipe de cercetare interdisciplinara si/sau transdisciplinara.

Eligibilitate: Propunerile de proiecte primite in prima etapa de depunere sunt verificate, de catre un panel interdisciplinar constituit din experti nationali, pentru a se asigura ca toate criteriile de eligibilitate sunt indeplinite. Fiecare propunere de proiect va primi calificativul admis/respins stabilit de CNCSIS in baza recomandarilor panelului interdisciplinar.

Criterii de eligibilitate:

- propunerile de proiecte abordeaza teme de cercetare fundamentala cu caracter interdisciplinar si/sau transdisciplinar si sunt in concordanta cu scopul si obiectivele instrumentului de finantare;
- directorul de proiect are **cartea de munca**, la momentul depunerii propunerii de proiect, intr-o institutie de invatamant superior sau de cercetare din Romania;
- directorul de proiect este doctor in stiinte;

- propunerea de proiect poate fi depusa de un consorțiu interdisciplinar și/sau transdisciplinar format din echipe de cercetare din aceeași instituție sau din mai multe instituții de învățământ superior sau de cercetare. Coordonatorul fiecărei echipe de cercetare este doctor în științe.
- instituțiile de învățământ superior sau de cercetare participante într-un proiect, în calitate de coordonator sau partener, trebuie să fie înregistrate și validate în Registrul Potențialilor Contractorilor și să se încadreze în definiția organizației de cercetare conform Cadrului Comunitar de ajutor de stat CDI (C323/2006);
- un director de proiect poate beneficia, la un moment dat, de finanțare pentru un singur proiect de acest tip;
- directorul de proiect indică cel puțin 3 nume de cercetători (și date de contact) din străinătate cu largă recunoaștere internațională care pot da referințe despre directorul de proiect privind expertiza și vizibilitatea sa în legătură cu tema de cercetare propusă.

Feedback: Pentru fiecare propunere de proiect care a primit, în urma verificării eligibilității, calificativul admis/respins, se transmite către directorul de proiect comentariile justificative privind calificativul acordat.

Sesizări: Directorii de proiect pot depune sesizări cu privire la existența unor vicii de procedură.

ETAPA II: Directorii propunerilor de proiecte declarate admise în urma etapei I sunt invitați să transmită în detaliu, propunerile de proiecte, conform cererii de finanțare (formulare de aplicație – etapă II, în limba română și în limba engleză).

Procedura de evaluare: Propunerile de proiecte declarate admise după prima etapă sunt evaluate, din punct de vedere al calității științifice, de către paneluri de experți, constituite din **specialiști străini**, care acordă note conform “Criteriilor de evaluare”. Notele acordate sunt justificate prin comentarii sumative, cu evidențierea punctelor slabe și a punctelor tari.

Inițial, fiecare propunere de proiect este alocată spre evaluare la 3 experți evaluatori străini, ce evaluează individual utilizând aplicația de evaluare on-line. După evaluare la nivel individual a tuturor propunerilor de proiecte, panelul de experți străini se întrunește la sediul CNCSIS pentru analizarea și discutarea propunerilor de proiecte evaluate.

- nota finală și ierarhia propunerilor de proiecte se stabilesc prin consens, în cadrul panelului;
- la solicitarea panelului se pot organiza vizite în teren și/sau interviuri cu directorii de proiect.

Criterii de evaluare si ponderea lor in stabilirea punctajului acordat:

Criteriul 1: Calitatea stiintifica a proiectului – 40%

(se vor specifica clar obiectivele proiectului in contextul stadiului actual al cunoasterii in domeniul abordat, rezultatele estimate ale proiectului trebuie sa indice cum si de ce proiectul este important pentru dezvoltarea domeniului si ce impact se asteapta, metodologia cercetarii, se va accentua in clar caracterul interdisciplinar si/sau transdisciplinar al cercetarii).

Criteriul 2: Resursa umana implicata in realizarea proiectului – 35%

(structura fiecarei echipe de cercetare implicata in proiect, cu prezentarea rolului persoanelor cheie, gradul de complementaritate a domeniilor de expertiza ale cercetatorilor implicati in proiect, rezultate obtinute pana in prezent - principalele activitati si responsabilitati stiintifice, rezultate stiintifice obtinute prin participarea in proiecte de cercetare nationale si/sau internationale cu specificarea modului de diseminare a rezultatelor, lista celor mai semnificative publicatii relevante pentru proiect precum si alte rezultate - brevete, carti, premii)

Criteriul 3: Facilitati de cercetare, echipamente si alte resurse - 15%

(lista de echipamente si facilitati de cercetare existente in legatura directa cu tema de cercetare abordata, gradul lor de complementaritate si alte resurse existente)

Criteriul 4: Implementarea proiectului - 10%

(schema de functionare a consorțiului, justificarea bugetului solicitat (costuri de personal, echipamente si infrastructura, consumabile, mobilitati, costuri de diseminare, organizare scoli de studii avansate si /sau workshopuri), modul de abordare a problemelor de etica, modul de diseminare a rezultatelor, adecvarea volumului proiectat de activitati si a rezultatelor asteptate)

Feedback: Directorii de proiect sunt informati de rezultatul evaluarii, fiecare primind raportul final de evaluare.

Sesizari: Directorii de proiect pot depune sesizari cu privire la existenta unor vicii de procedura.

Finantarea: Lista propunerilor de proiecte acceptate la finantare se stabileste in functie de bugetul alocat si de punctajele obtinute.

Cheltuieli eligibile:

- *cheltuieli de personal* in acord cu legislatia in vigoare la datele la care se fac platile (inclusiv cheltuieli de angajator) – max. 60% din bugetul proiectului
- *cheltuieli indirecte* (regie) – max. 10% din bugetul proiectului

- *cheltuieli de logistica* necesare pentru derularea proiectului - max. 35% din bugetul proiectului
- *cheltuieli de mobilitati* - max.10% din bugetul proiectului

Finantarea va asigura inclusiv resurse pentru pozitii de doctorat si postdoctorat.

In capitolul de buget "*Cheltuieli de logistica*" pot fi incadrate urmatoarele tipuri de cheltuieli: consumabile de laborator, echipamente pentru cercetare, software de specialitate, costuri pentru acces la infrastructura de cercetare a tertilor, organizare workshop-uri cu participarea partenerilor din proiect, organizare scoli de studii avansate (max.2 pe perioada de derulare a proiectului), costuri de informare – documentare, acces la baze internationale de date cu lucrari stiintifice.

Cheltuielile de mobilitati aferente organizarii workshop-urilor si/sau scolilor de studii avansate trebuie sa fie incadrate la capitolul de buget "*Cheltuieli de mobilitati*". Acest capitol mai cuprinde cheltuieli pentru efectuarea de stagii de pregatire in strainatate (max.1 luna/persoana pe intreaga perioada de derulare a proiectului), participari la conferinte pentru prezentarea de lucrari stiintifice.

Structura de cheltuieli pentru proiect, defalcata pe activitati, destinatii si categorii trebuie sa respecte prevederile HG 1579/2002.

Alte recomandari:

In evaluarea proiectului se va tine cont atat de performanta stiintifica demonstrata a coordonatorului si a cercetatorilor cu experienta, membri ai echipelor de cercetare, cat si de formarea si gradul de implicare a tinerilor cercetatori. Se va aprecia calitatea stiintifica si gradul de noutate a propunerii de proiect, incurajandu-se abordari noi, chiar cu risc stiintific crescut dar cu potential de a produce rezultate deosebite. Se va avea in vedere mediul de cercetare, infrastructura de cercetare existenta, precum si existenta/accesul la facilitatile de cercetare critice pentru reusita proiectului. Prin acest proiect nu sunt incurajate investitiile in infrastructura, fiind apreciat modul in care se face referire la utilizarea infrastructurii existente si/sau la alte surse de finantare pentru consolidarea acesteia.

Principalele obligatii ale partilor (in situatia in care propunerea de proiect este acceptata la finantare):

- **institutia gazda:**

1. sprijina directorul de proiect in implementarea proiectului;
2. anunta finantatorul cu privire la orice modificare a statutului directorului de proiect in raport cu specificatiile din criteriile de eligibilitate;

- **directorul de proiect:**

1. transmite finantatorului toate rapoartele solicitate, la timp si in formatul cerut;
2. actualizeaza CV-ul cercetatorilor care fac parte din echipele de cercetare, inscrisi in portalul: www.cercetatori-romani.ro;
3. anual intocmeste un raport de auto-evaluare, cu sustinerea publica a acestuia, intr-un cadru stabilit de finantator;
4. asigura existenta unei pagini de web pentru proiectul de cercetare (in pagina de web vor fi prezenta obiectivele si activitatile proiectului, echipele de cercetare, rezultate obtinute, pozitiile de cercetare vacante etc);
5. asigura transparenta modului de finantare a pozitiilor de cercetare cat si gradul de incarcare a cercetatorilor implicati in proiect;
6. mediatizeaza activitatile si asigura transparenta anunturilor pentru ocuparea pozitiilor vacante, inclusiv pentru a putea fi accesate de catre cercetatori din strainatate;
7. asigura realizarea criteriilor de performanta pentru proiect asumate prin contractul de finantare;
8. pe perioada contractului de finantare, directorul de proiect este inregistrat in Registrul National al Evaluatorilor avand obligatia sa mentina actualizat CV-ul de evaluator si sa participe la procesul de evaluare, la solicitarea autoritatii contractante, pe perioada derularii proiectului de cercetare, cu respectarea conflictului de interes.

- **finantatorul:**

1. asigura o finantare continua, pe baza gradului de realizare a criteriilor de performanta pentru proiect;
2. pune la dispozitie portalul www.cercetatori-romani.ro;
3. asigura evaluarea initiala internationala;
4. asigura monitorizarea derularii proiectului si indeplinirea criteriilor de performanta asumate prin contractul de finantare.

Institutia din care face parte directorul de proiect, prin semnatura persoanelor autorizate (rector/director, director economic/contabil sef) si prin semnatura directorului de proiect, certifica pe proprie raspundere legalitatea si corectitudinea informatiilor cuprinse in cererea de finantare, acceptarea desfasurarii respectivului proiect in cadrul institutional, punerea la dispozitia proiectului, a resurselor indicate in cererea de finantare, angajamentul de a sprijini desfasurarea proiectului in bune conditii.

GLOSSAR DE TERMENI

Cercetarea fundamentala – activitate desfasurata, in principal, pentru a dobandi cunostinte noi cu privire la fenomene si procese, precum si in vederea formularii si verificarii de ipoteze, modele conceptuale si teorii.

Cercetarea aplicativa - activitatea destinata, in principal, utilizarii cunostintelor stiintifice pentru perfectionarea sau realizarea de noi produse, tehnologii si servicii.

Cercetarea interdisciplinara implica diferite discipline intr-un mod care le stimuleaza sa depaseasca granitele disciplinare pentru a crea noi cunostinte in procesul de rezolvare a unei probleme specifice. Aceste discipline au la origine paradigme de cercetare diferite si totusi lucreaza impreuna pentru a crea cunoastere noua. Noile cunostinte si teorii sunt rezultatul unui efort de cercetare comun si nu vor reprezenta monopolul unei discipline sau a alteia, fiind rezultate integrate.

Cercetarea transdisciplinara implica proiecte in care contribuie atat cercetatori stiintifici, cat si alti participanti, precum manageri sau chiar reprezentanti ai publicului. Acestia au un scop de cercetare comun si contribuie la crearea de noi cunostinte si teorii. Transdisciplinaritatea combina interdisciplinaritatea cu abordarea participativa. Spre deosebire de interdisciplinaritate care pune la un loc diferite expertize *stiintifice*, abordarea transdisciplinara aduce in interiorul activitatii de cercetare si participanti din afara mediului academic.

Cercetarea de frontiera are ca scop crearea si dezvoltare de noi cunostinte si instrumente. Cercetarea de frontiera nu tine seama de granitele disciplinare. Poate sa implice cercetare multi-, inter- sau transdisciplinara care reuneste cercetatori cu pregatire disciplinara complementara, utilizand, tehnici, metodologii si instrumente teoretice si conceptuale diferite.

Cercetator cu experienta – cercetator avand titlul de doctor obtinut, aflat in stagiul post-doctoral sau imediat dupa finalizarea stagiului.

Cercetator in formare – persoana care are pregatirea formala ce ii da dreptul sa se inscrie intr-un program de doctorat sau este doctorand.

Scoala de studii avansate (SSA) reprezinta o activitate de inalt nivel stiintific in care un subiect ales este tratat in profunzime de catre participanti cu reputatie stiintifica internationala si in care se raporteaza noi progrese referitoare la subiectul ales, neexpuse inca la nivel de curs universitar. SSA este un curs de scurta durata (min. 10 zile lucratoare) care contribuie la diseminarea cunoasterii si formarea de contacte stiintifice internationale. Nu este un eveniment de tip conferinta sau simpozion international.

Organizatia de cercetare este o entitate, spre exemplu o universitate sau un institut de cercetare, indiferent de statutul sau legal (de drept public sau privat) sau modalitatile de finantare, al carei scop principal este de a conduce activitatile de cercetare fundamentala, cercetare industriala sau dezvoltare experimentală si de a disemina rezultatele sale prin activitati de educatie, publicatii sau transfer tehnologic; toate profiturile sunt reinvestite in aceste activitati, diseminarea rezultatelor sau activitatea de educatie; agentii economici care pot exercita o influenta asupra unei astfel de organizatii, in calitate de, spre exemplu, actionari sau membri, nu vor beneficia de acces preferential la capacitatile de cercetare ale acestei entitati sau la rezultatele cercetarii generate de aceasta.

In plus, organizatiile de cercetare care desfasoara atat activitati economice, cat si activitati non-economice, trebuie sa tina contabilitate separata pentru cele doua activitati, pentru a se evita finantarea indirecta a activitatilor economice de catre activitatile non-economice. Daca aceasta conditie nu se respecta, atunci si finantarea acordata pentru activitatea non-economica principala (1) este de natura ajutorului de stat iar organizatiile de cercetare sunt calificate drept agenti economici (2).

(1) Prin activitate non-economica se intelege:

- activitati educative pentru perfectionarea resurselor umane;
- activitati de CD independente sau in colaborare pentru extinderea cunostintelor si o mai buna intelegere;
- diseminarea rezultatelor cercetarii;

- activitati de transfer tehnologic (vanzarea de licente, crearea de spin-off-uri sau alte forme de management al cunoasterii create de organizatiile de cercetare), daca sunt de natura interna, toate veniturile din aceste activitati fiind reinvestite in activitatile principale ale organizației de cercetare. Prin natura interna se inteleg situatiile in care managementul cunoasterii in cadrul organizatiilor de cercetare este realizat de un department sau alta forma de organizare subordonata organizatiei de cercetare in cauza sau acesteia in colaborare cu alta organizatie de cercetare. Contractarea de astfel de servicii de la terti prin achiziții publice nu afectează natura interna a acestor activitati.

Separarea in contabilitate a activitatilor economice de cele non-economice va deveni obligatorie pentru toate institutiile definite ca organizatii de cercetare conform definitiei, pana la sfarsitul anului 2008.

(2) Agent economic este o institutie care presteaza activitati cu caracter economic, adica activitati care constau in oferirea de bunuri si/sau servicii pe piata, indiferent de statutul sau legal sau modul de finantare. Agentii economici pot fi de tip intreprindere mare, mijlocie sau mica.

Oameni pentru IDEI, idei pentru OAMENI